

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 11.09.1978, sp. zn. 7 Tz 38/78, ECLI:CZ:NS:1978:7.TZ.38.1978.1

Číslo: 59/1980

Právní věta: K naplnění znaků přečinů proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. a příživnictví podle § 10 téhož zákona je třeba rozdílného jednání a rozdílného následku nelze je tedy naplnit jedním skutkem.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 11.09.1978

Spisová značka: 7 Tz 38/78

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Přečin proti pracovní kázni, Příživnictví, Rozhodnutí soudu trestního

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 odst. 1 písm. a
§ 10
§ 247 odst. 1 141/1961 Sb. § 172 odst. 2 písm. a
§ 314c odst. 1 písm. d 150/1969 Sb. § 8 odst. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 59/1980 sb. rozh.

K naplnění znaků přečinů proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. a příživnictví podle § 10 téhož zákona je třeba rozdílného jednání a rozdílného následku; nelze je tedy naplnit jedním skutkem.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 11. září 1978 sp. zn. [7 Tz 38/78](#).)

Usnesením okresního soudu v Olomouci ze dne 29. 12. 1977 sp. zn. 4 T 242/77 bylo podle § 314c odst. 1 písm. d) z důvodů § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. zastaveno trestní stíhání obviněného pro přečin příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb. a pro přečin proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) téhož zákona, jichž se dopustil v červenci a srpnu 1977, resp. od července až do 22. 9. 1977.

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR vyslovil Nejvyšší soud ČSR, že tímto usnesením byl porušen zákon v ustanovení § 314c odst. 1 písm. d) a § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř.

Z odůvodnění:

Proti usnesení okresního soudu podal generální prokurátor ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. v neprospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. Namítl, že okresní soud při svém rozhodování vycházel pouze z písemného sdělení okresního soudu v Trnavě, podle něhož byl obviněný odsouzen rozsudkem jmenovaného soudu ze dne 21. 12. 1977 sp. zn. 5 T 769/77 pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na jeden rok se zařazením pro jeho výkon do první nápravně výchovné skupiny. Okresní soud neměl k dispozici příslušný trestní spis, aby mohl posoudit závažnost trestné činnosti ve vztahu k závažnosti přečinů, pro které byl obviněný stíhán u okresního soudu v Olomouci. Nezhodnotil náležitě osobu obviněného a jeho předchozí odsouzení, ani porovnáním trestních sazeb obou stíhaných přečinů a trestného činu, pro který byl obviněný odsouzen okresním soudem v Trnavě, nezdůvodnil, proč je trest, k němuž by mohlo vést trestní stíhání pro uvedené přečiny, zcela bez významu vedle trestu, který byl obviněnému (v té době nepravomocně) uložen za trestný čin podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. Okresní soud v Olomouci proto neměl podle názoru stížnosti pro porušení zákona podklad pro to, aby napadeným usnesením trestní stíhání zastavil. Generální prokurátor ČSR proto navrhl, aby bylo vysloveno porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 5, § 314c odst. 1 písm. d) a § 171 odst. 2 písm. a) tr. ř., aby napadené usnesení bylo zrušeno a dále aby bylo postupováno podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR z podnětu stížnosti pro porušení zákona přezkoumal v rozsahu § 267 odst. 1 tr. ř. napadené usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že v části napadeného usnesení byl porušen zákon.

Z obsahu spisu 4 T 242/77 okresního soudu v Olomouci vyplývá, že prokurátor podal dne 3. 11. 1977 návrh na potrestání obviněného pro přečin příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb. a pro přečin proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) téhož zákona. Prvního přečinu se měl obviněný dopustit tím, že v červenci a srpnu 1977 v Uničově a jinde, když byl bez finančních prostředků, nechával si platit od svých známých útraty v restauracích, druhé přečinu pak tím, že v měsíci září 1977 v Uničově jako dělník n. p. Uničovské strojírny vynechal bez omluvy 11 pracovních směn, čímž ohrozil plnění plánovaných úkolů provozu. Z důkazů obsažených ve spise je patrné, že k nekalému způsobu opatrování prostředků k životu u obviněného docházelo i v měsíci září 1977. Dne 26. 9. 1977 byl témuž soudu podán rovněž návrh na potrestání obviněného pro přečin proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb., jehož se měl obviněný dopustit tím, že od měsíce července do poloviny září 1977 v Uničově jako dělník n. p. Uničovské strojírny vynechal bez omluvy 31 pracovních směn, čímž ztížil plnění plánovaných úkolů provozu, v němž byl zaměstnán. Řízení u soudu v této věci bylo vedeno pod sp. zn. 4 T 202/77. Soud obě věci spojil ke společnému projednání.

V průběhu řízení okresní soud v Olomouci zjistil ze sdělení okresního soudu v Trnavě, že obviněný byl rozsudkem tohoto soudu ze dne 31. 12. 1977 sp. zn. 5 T 769/77 uznán vinným trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na jeden rok, po jehož výkon byl obviněný zařazen do první nápravně výchovné skupiny. Rozsudek v té době ještě nenabyl právní moci.

Na základě této skutečnosti rozhodl okresní soud v Olomouci usnesením ze dne 29. 12. 1977 sp. zn. 4 T 242/77, že trestní stíhání obviněného pro shora uvedené přečiny zastavuje podle § 314c odst. 1 písm. d) s použitím § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. Svě rozhodnutí zdůvodnil v podstatě tím, že v případě společného projednání přečinů a trestného činu, pro který byl obviněný odsouzen rozsudkem okresního soudu v Trnavě, by nedošlo k uložení přísnějšího trestu, než jaký byl uložen pouze za zmíněný trestný čin.

Takové rozhodnutí však okresní soud v Olomouci neměl vydat, aniž měl k dispozici spis 5 T 769/77

okresního soudu v Trnavě, aby jím mohl provést důkaz. Kdyby si okresní soud v Olomouci byl tento spis k důkazu opatřil, zjistil by, že trestná činnost obviněného v této věci spočívala v tom, že obviněný spolu s dalším obviněným se v době od 25. do 28. 9. 1977 ve 4 případech vloupali do prodejních stánků socialistických organizací, resp. z toho v 1 případě se o to pokusili, a odcizili cigarety, lihoviny, potraviny i drobné peněžní částky a způsobili celkovou škodu 2500,- Kčs a v jednom případě se vloupali do sklepa občana Š., jemuž odcizili okurky a víno v celkové hodnotě 70,- Kčs. Tyto skutky byly posouzeny rozsudkem jednak jako trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. a jednak jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. Obviněnému byl za tyto trestné činy uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na jeden rok, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny. V době, kdy okresní soud v Olomouci vydal napadené usnesení, nebyl tento rozsudek ještě v právní moci. Obviněný proti němu podal odvolání, které bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto usnesením krajského soudu v Bratislavě ze dne 8. 2. 1978 sp. zn. 5 To 13/78.

Z obsahu uvedeného spisu okresního soudu v Trnavě by však dále okresní soud v Olomouci musel zjistit, že v případě přečinu příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb., pro který byl obviněný stíhán ve věci 4 T 242/77 okresního soudu v Olomouci, a majetkových trestných činů, pro které byl obviněný odsouzen ve věci 5 T 769/77 okresního soudu v Trnavě, jde o totožnost skutků. Majetkových trestných činů se obviněný dopustil v časové návaznosti na uvedený přečin v době, kdy byl bez prostředků a opatroval si tak prostředky k životu nekalým způsobem. O přečinu příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb. proto okresní soud v Olomouci nemohl věcně rozhodnout, poněvadž tomu bránila překážka vyloučení dalšího (pozdějšího) řízení o téže věci (o totožném skutku). Pokud bylo napadeným usnesením trestní stíhání pro tento přečin zastaveno podle § 314c odst. 1 písm. d) s použitím § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř., byl tím porušen zákon.

Povaha tohoto pochybení však nevyžaduje zrušení příslušné části napadeného usnesení a jeho nápravu v dalším řízení, neboť jeho důsledky nejsou pro obviněného ani z hlediska zájmu na upevňování socialistické zákonnosti a ochrany společnosti nikterak výrazné. Proto bylo pouze vysloveno porušení zákona.

V další části napadeného usnesení, v níž došlo k zastavení trestního stíhání obviněného podle § 314c odst. 1 písm. d) s použitím § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. také stran přečinu proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb., neshledal Nejvyšší soud ČSR porušení zákona.

K tomu je třeba především uvést, že tento přečin není v jednočinném souběhu s přečinem příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb. (u něhož v tomto případě dalšímu řízení brání překážka rei iudicatae, resp. před právní mocí shora uvedeného rozsudku okresního soudu v Trnavě překážka věci zahájené). Zákonné znaky obou těchto přečinů se nikterak nepřekrývají, a k jejich naplnění je tedy třeba rozdílného jednání i rozdílného následku. Nelze je tedy naplnit jedním skutkem.

Důvod možného zastavení trestního stíhání uvedený v § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. spočívá v tom, že trest, k němuž může trestní stíhání vést, je zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne. Na přečin proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb., jehož se napadené usnesení týká, stanoví zákon trest odnětí svobody až na tři měsíce, resp. další druhy mírnějších trestů. Byl-li obviněnému shora uvedeným rozsudkem okresního soudu v Trnavě uložen za dva majetkové trestné činy nepodmíněný trest odnětí svobody na jeden rok, pak by v případě odsouzení obviněného za přečin podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. (který je k trestné činnosti postižené rozsudkem okresního soudu v Trnavě ve vztahu uvedeném v § 35 odst. 2 tr. zák.) po zhodnocení všech rozhodných skutečností mohlo být upuštěno od uložení souhrnného trestu, event. by uložený souhrnný trest byl jen zcela nevýznamně přísnější než trest, jaký byl obviněnému uložen rozsudkem okresního soudu v Trnavě ve věci 5 T 769/77. Obviněný až do svých absencí pracoval celkem dobře. Ukončil pouze zvláštní školu a vyučil se

natěračem. Jde o mladého občana, který vzhledem ke svému opožděnému vývoji se nechá ovlivnit společností horších kamarádů. V dřívější době byl jednou odsouzen k souhrnného trestu nápravného opatření za pokud trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 8 odst. 1 a § 209a odst. 1 tr. zák. a pokus trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 8 odst. 1 a § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. Tento trest byl celý vykonán, takže se stran tohoto odsouzení na obviněného hledí, jakoby nebyl odsouzen. Obviněnému by naproti tomu přitěžovalo, že se dopustil dvou trestných činů a přečinu. Tyto skutečnosti v podstatě rozhodly pro nepodmínečný trest odnětí svobody na dobu jednoho roku.